

STRUKTŪRINIAI RODIKLIAI

STRUCTURAL INDICATORS

Bendrasis vidaus produktas (BVP), tenkantis vienam gyventojui, išreikštas perkamosios galios standartais

BVP yra apibūdinamas kaip visų sukurtų prekių ir paslaugų vertė atėmus prekių ir paslaugų, naudojamų joms kurti ir gaminti, vertę. BVP vienam gyventojui, išreikšto perkamosios galios standartais, apimties indeksas pateikiamas lyginant su Europos Sąjungos (ES-27) vidurkiu (ES-27 = 100). Jeigu šalies indeksas yra aukštesnis nei 100, tokios šalies BVP vienam gyventojui lygis yra aukštesnis nei ES vidurkis ir atvirkščiai. Pagrindiniai rodikliai pateikiami perkamosios galios standartais, t. y. bendra valiuta, kuri panaikina kainų lygių skirtumus ir leidžia atlikti realius BVP palyginimus tarp šalių.

Darbo našumas vienam dirbančiajam

Bendrasis vidaus produktas (BVP) yra ekonominės veiklos matas. Jis nustatomas kaip sukurtų prekių ir paslaugų vertės ir prekių ir paslaugų, sunaudotų jų sukūrimui, vertės skirtumas. BVP vienam dirbančiajam atspindi šalies ekonomikos našumą, palyginti su Europos Sąjungos (ES-27) vidurkiu. Jeigu šalies indeksas yra aukštesnis nei 100, tokios šalies BVP vienam dirbančiajam yra aukštesnis nei ES vidurkis ir atvirkščiai. Pagrindiniai rodikliai pateikiami perkamosios galios standartais, t. y. bendra valiuta, kuri panaikina kainų lygių skirtumus ir leidžia atlikti realius BVP palyginimus tarp šalių. Dirbantieji neskirstomi pagal dirbančius visą arba ne visą darbo dieną.

Užimtumo lygis

Užimtumo lygis yra skaičiuojamas dalijant užimtųjų, kurių amžius nuo 15 iki 64 metų, skaičių iš visų tos amžiaus grupės gyventojų. Šis rodiklis apskaičiuojamas atliekant darbo jėgos tyrimą. Tyrimas apima visus gyventojus, gyvenančius privačiuose namų ūkiuose. Neįtraukiami gyventojai, gyvenantys instituciniuose namų ūkiuose: pensionatuose, ligoninėse. Užimtieji apima tuos asmenis, kurie tiriamąją savaitę dirbo bet kokį darbą, trukusį ne trumpiau kaip 1 val., ir gavo darbo užmokestį ar turėjo pelno arba turėjo darbą, bet nedirbo dėl tam tikrų priežasčių.

Vyresnio amžiaus dirbančiųjų užimtumas

Vyresnio amžiaus dirbančiųjų užimtumo lygis skaičiuojamas dalijant užimtųjų nuo 55 iki 64 metų amžiaus skaičių iš visų tos pačios amžiaus grupės gyventojų skaičiaus. Šis rodiklis apskaičiuojamas naudojant darbo jėgos tyrimą. Tyrimas apima visus gyventojus, gyvenančius privačiuose namų ūkiuose. Neįtraukiami gyventojai, gyvenantys instituciniuose namų ūkiuose: pensionatuose, ligoninėse. Užimtieji apima tuos asmenis, kurie tiriamąją savaitę dirbo bet kokį darbą, trukusį ne trumpiau kaip 1 val., ir gavo darbo užmokestį ar turėjo pelno arba turėjo darbą, bet nedirbo dėl tam tikrų priežasčių.

Jaunimo išsilavinimas

Šis rodiklis yra 20–24 metų amžiaus jaunimo, įgijusio ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą (ISCED 3a, 3b ar 3c) ir tos pačios amžiaus grupės gyventojų skaičiaus santykis.

Išlaidos mokslo tiriamajai veiklai

Išlaidoms mokslo tiriamajai veiklai apibūdinti naudojami 4 rodikliai: išlaidos mokslo tiriamajai veiklai, palyginti su BVP, pramonės finansuojamos išlaidos mokslo tiriamajai veiklai, valstybės finansuojama dalis, iš užsienio fondų finansuojami mokslo tiriamieji darbai. Mokslo tiriamoji veikla – kūrybinis, sistemingas atliekamas pažinimo darbas, įskaitant žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimą, ir įgytų žinių pritaikymas, kuriant naujus produktus (Frascati vadovas, 2002 m. leidimas, § 63). Mokslo tiriamieji darbai – tai veikla, susijusi su ženkliai išteklių paskirstymu tarp statistinių vienetų, organizacijų ir sektorių. Svarbu stebėti lėšų, skirtų mokslo tiriamajai veiklai, srautų judėjimą.

Santykiniai kainų lygiai (Santykiniai namų ūkių galutinio vartojimo kainų lygiai, įskaitant netiesioginius mokesčius (ES-27 = 100))

Santykiniai kainų lygiai yra perkamosios galios paritetų (PGP) santykiai su rinkos oficialiais nacionalinių valiutų santykiais. PGP – tai nacionalinių valiutų perskaičiavimo santykiai, naudojami ekonominiams rodikliams, išreikštiems nacionaline valiuta, perskaičiuoti į bendrą valiutą, vadinamą perkamosios galios standartu (PGS); jis sulygina įvairių nacionalinių valiutų perkamąją galią ir leidžia atlikti realius palyginimus. Santykis rodo šalies kainų lygį, palyginti su ES-27 vidurkiu (ES-27 = 100). Jei šalies santykinų kainų lygio indeksas yra aukštesnis (žemesnis) negu 100, tokia šalis yra laikoma „brangi“ („pigiai“), palyginti su Europos Sąjungos vidurkiu.

Verslo investicijos

Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas privačiame sektoriuje, palyginti su BVP, – rodiklis, kuris parodo gamintojų įsigijimus atėmus esamo pagrindinio kapitalo netekimą, pridėjus kapitalo pagerinimą ir išlaidas, susijusias su pagrindinio kapitalo ir visų negamybinių aktyvų nuosavybės teisės perdavimu. Šios grynosios investicijos apima pastatus, statinius, mašinas ir įrengimus, mineralinius išteklius, kompiuterines programas, literatūros ir meno kūrinių originalus ir žemės gerinimo veiklas, pvz. miškų valymą. Privatus sektorius apima nefinansines ir finansines įmones, namų ūkius ir ne pelno siekiančias organizacijas teikiančias paslaugas namų ūkiams. BVP, t. y. visų sukurtų prekių ir paslaugų vertė atėmus prekių ir paslaugų, naudotų jas kuriant ar gaminant, vertę. Santykis atspindi BVP dalį, tenkančią privataus sektoriaus grynosioms investicijoms.

Skurdo rizikos lygis po socialinių išmokų

Gyventojų dalis, kurių palyginamos disponuojamosios pajamos yra žemiau skurdo ribos. Skurdo riba laikoma, jeigu pajamos siekia tik 60 procentų šalies medianinių ekvivalentinių disponuojamųjų pajamų (po socialinių išmokų).

Ilgalaikio nedarbo lygis

Ilgalaikiai (12 mėn. ir daugiau) bedarbiai yra asmenys nuo 15 metų, gyvenantys ne instituciniuose namų ūkiuose, neturintys darbo artimiausių 2 savaičių laikotarpiu, bet pasirengę per artimiausias 2 savaites pradėti dirbti, ir kurie ieško darbo (aktyviai ieškojo darbo 4 savaites arba neieško darbo, kadangi jie jau surado darbą, kurį pradės dirbti vėliau). Aktyvūs gyventojai (darbo jėga) – bendras užimtųjų skaičius ir bedarbiai. Nedarbo trukmė – laikas (trukmė), kai ieškoma darbo, arba laikotarpis nuo paskutinio dirbto darbo (jeigu šis laikotarpis yra trumpesnis nei laikotarpis, per kurį ieškoma darbo).

Šiltnamio efektą sukeliančios dujos

Pagal Kioto protokolą ES nutarė iki 2008–2012 m. 8 procentais, palyginti su minėtame protokole nustatytais baziniais metais, sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją. Mažinimo norma kiekvienai ES šaliai narei (ES-15) nustatyta pagal vadinamąjį ES bendros naštos pasidalijimo susitarimą, kuris leidžia kai kurioms šalims padidinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, jeigu kitos šalys ją atitinkamai sumažins. Aštuonios iš dešimties naujų šalių narių pasirinko kitus mažinimo planinius rodiklius ir bazinius metus, kaip leista Kioto protokole. Šešioms šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijoms pritaikomi svoriai – visuotinio atšilimo potencialai (GWPs), duomenys yra agreguojami pateikiant bendrą emisiją CO₂ ekvivalentais. Bendra emisija pateikta kaip indeksai, baziniai metai = 100. Baziniai metai nefluorintoms dujoms (CO₂, CH₄ ir N₂O) yra 1990 m., o fluorintoms dujoms (HFC, PFC ir SF₆) – 1995 m. Į duomenis neįskaičiuota emisija ir nuopjovos, susijusios su žemės naudojimo paskirties pakeitimu ir miškininkyste.

Energijos intensyvumas

Šis rodiklis yra bendrųjų vidaus energijos sąnaudų ir bendrojo vidaus produkto (BVP), 1995 m. palyginamosiomis kainomis, santykis tam tikrais kalendoriniais metais. BVP rodiklis naudojamas palyginamosiomis kainomis, siekiant išvengti infliacijos įtakos. Jis parodo bendrosios energijos vartojimo efektyvumą. Bendrosios vidaus energijos sąnaudos skaičiuojamos kaip 5 šalyje sunaudojamų energijos rūšių suma: anglies, elektros, naftos, gamtinių dujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių. Energijos intensyvumo koeficientas yra apskaičiuojamas padalijant bendrąjį vidaus suvartojimą iš BVP. Kadangi bendrosios vidaus energijos sąnaudos matuojamos KgNE (kilogramas naftos ekvivalentu) ir BVP tūkstančiais eurų, energijos intensyvumas matuojamas kaip KgNE tūkstančiui eurų.

Krovinių apyvartos santykis su BVP

Šis rodiklis apibrėžiamas kaip krovinių apyvartos ir BVP santykis (1995 m. palyginamosiomis kainomis, eurais). Rodiklis yra indeksuotas 1995 m. Jis apima krovinių vežimus keliais, geležinkeliu ir vidaus vandenimis. Vežimas geležinkeliu ir vidaus vandenimis yra pagrįstas judėjimu šalies teritorijos ribose nepriklausomai nuo to, kokia šaliai priklauso geležinkelio transporto priemonė ar laivas. Vežimas keliais yra pagrįstas transporto priemonių, įregistruotų atsiskaitančioje šalyje, judėjimu.

GDP per capita in PPS

Gross domestic product (GDP) is a measure for the economic activity. It is defined as the value of all goods and services produced less the value of any goods or services used in their creation. The volume index of GDP per capita in Purchasing Power Standards (PPS) is expressed in relation to the European Union (EU-27) average set to equal 100. If the index of a country is higher than 100, this country's level of GDP per head is higher than the EU average and vice versa. Basic figures are expressed in PPS, i.e. a common currency that eliminates the differences in price levels between countries allowing meaningful volume comparisons of GDP between countries. Please note that the index, calculated from PPS figures and expressed with respect to EU-27 = 100, is intended for cross-country comparisons rather than for temporal comparisons.

Labour productivity per person employed

Gross domestic product (GDP) is a measure for the economic activity. It is defined as the value of all goods and services produced less the value of any goods or services used in their creation. GDP per person employed is intended to give an overall impression of the productivity of national economies expressed in relation to the European Union (EU-27) average. If the index of a country is higher than 100, this country's level of GDP per person employed is higher than the EU average and vice versa. Basic figures are expressed in PPS, i.e. a common currency that eliminates the differences in price levels between countries allowing meaningful volume comparisons of GDP between countries. Please note that "persons employed" does not distinguish between full-time and part-time employment.

Total employment rate

The employment rate is calculated by dividing the number of persons aged 15 to 64 in employment by the total population of the same age group. The indicator is based on the EU Labour Force Survey. The survey covers the entire population living in private households and excludes those in collective households such as boarding houses, halls of residence and hospitals. Employed population consists of those persons who during the reference week did any work for pay or profit for at least one hour, or were not working but had jobs from which they were temporarily absent.

Total employment rate of older workers

The employment rate of older workers is calculated by dividing the number of persons aged 55 to 64 in employment by the total population of the same age group. The indicator is based on the EU Labour Force Survey. The survey covers the entire population living in private households and excludes those in collective households such as boarding houses, halls of residence and hospitals. Employed population consists of those persons who during the reference week did any work for pay or profit for at least one hour, or were not working but had jobs from which they were temporarily absent.

Youth education attainment level

This indicator is defined as the percentage of young people aged 20–24 years having attained at least upper secondary education attainment level, i.e. with an education level ISCED 3a, 3b or 3c long minimum (numerator). The denominator consists of the total population of the same age group, excluding no answers to the questions “highest level of education or training attained”. Both the numerators and the denominators come from the EU Labour Force Survey (LFS).

Gross domestic expenditure on R&D (GERD)

The four indicators provided are GERD (Gross domestic expenditure on R&D) as a percentage of GDP, percentage of GERD financed by industry, percentage of GERD financed by government and percentage of GERD financed from abroad. “Research and experimental development (R&D) comprise creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society and the use of this stock of knowledge to devise new applications” (Frascati Manual, 2002 edition, § 63). R&D is an activity where there are significant transfers of resources between units, organisations and sectors and it is important to trace the flow of R&D funds.

Comparative price levels (Comparative price levels of final consumption by private households including indirect taxes EU-27 = 100)

Comparative price levels are the ratio between Purchasing power parities (PPPs) and market exchange rate for each country. PPPs are currency conversions rates that convert economic indicators expressed in national currencies to a common currency, called Purchasing Power Standard (PPS), which equalises the purchasing power of different national currencies and thus allows meaningful comparison. The ratio is shown in relation to the EU average (EU-27 = 100). If the index of the comparative price levels shown for a country is higher (lower) than 100, the country concerned is relatively expensive (cheap) as compared with the EU average.

Business investment

Gross fixed capital formation by the private sector as a percentage of GDP. Gross fixed capital formation (GFCF) consists of resident producers' acquisitions, less disposals of fixed assets plus certain additions to the value of non-produced (usually natural) assets realised by productive activity. GFCF includes acquisition less disposals of, e.g. buildings, structures, machinery and equipment, mineral exploration, computer software, literary or artistic originals and major improvements to land such as the clearance of forests. The private sector consists of non-financial corporations, financial corporations, households and non-profit organisations serving households. The denominator is gross domestic product (GDP), i.e. the value of all goods and services produced less the value of any goods or services used in their creation. The ratio gives the share of GDP that is used by the private sector for investment (rather than being used for e.g. consumption or exports).

At-risk-of-poverty rate after social transfers

The share of persons with an equivalised disposable income below the risk-of poverty threshold, which is set at 60 per cent of the national median equivalised disposable income (after social transfers).

Total long-term unemployment rate

Long-term unemployed (12 months and more) as a percentage of the total active population. Long-term unemployed (12 months and more) persons are those aged at least 15 years not living in collective households who are without work within the next two weeks, are available to start work within the next two weeks and who are seeking work (have actively sought employment at some time during the previous four weeks or are not seeking a job because they have already found a job to start later). The total active population (labour force) is the total number of the employed and unemployed population. The duration of unemployment is defined as the duration of a search for a job or as the length of the period since the last job was held (if this period is shorter than the duration of the search for a job).

Total greenhouse gas emissions

Under the Kyoto Protocol, the EU has agreed to an 8% reduction in its greenhouse gas emissions by 2008–2012, compared to the Kyoto base year. The reductions for each of the EU-15 countries have been agreed under the so-called EU Burden Sharing Agreement, which allows some countries to increase emissions, provided these are offset by reductions in other Member States. Eight of the ten new Member States have chosen other reduction targets and other base years, as allowed under the Kyoto Protocol. Emissions of the 6 greenhouse gases covered by the Protocol are weighted by their global warming potentials (GWPs) and aggregated to give total emissions in CO₂ equivalents. The total emissions are presented as indices, with the base year = 100. In general, the base year is 1990 for the non-fluorinated gases (CO₂, CH₄, and N₂O), and 1995 for the fluorinated gases (HFC, PFC and SF₆). Data exclude emissions and removals due to land use change and forestry (LUCF).

Energy intensity of the economy

This indicator is the ratio between the gross inland consumption of energy and the gross domestic product (GDP) for a given calendar year. It measures the energy consumption of an economy and its overall energy efficiency. The gross inland consumption of energy is calculated as the sum of the gross inland consumption of five energy types: coal, electricity, oil, natural gas and renewable energy sources. The GDP figures are taken at constant prices to avoid the impact of the inflation, base year 1995. The energy intensity ratio is determined by dividing the gross inland consumption by the GDP. Since gross inland consumption is measured in kgoe (kilogram of oil equivalent) and GDP in 1000 EUR, this ratio is measured in kgoe per 1000 EUR.

Volume of freight transport relative to GDP

This indicator is defined as the ratio between tonne-kilometres (inland modes) and GDP (in constant 1995 EUR). It's indexed on 1995. It includes transport by road, rail and waterways. Rail and inland transport are based on movements on national territory, regardless of the nationality of the vehicle or vessel. Road transport is based on all movements of vehicles registered in the reporting country.

ES šalių struktūriniai rodikliai ¹
Structural indicators of EU countries ¹

	ES-27 EU-27	ES-25 EU-25	Airija Ireland	Austrija Austria	Belgija Belgium	Bulgarija Bulgaria	Čekijos Respublika Czech Republic	Danija Denmark	Estija Estonia	Graikija Greece	Ispanija Spain	Italija Italy	Jungtinė Karalystė United Kingdom	Kipras Cyprus	Latvija Latvia
BVP, tenkantis vienam gyventojui, perkamosios galios standartais, ES-27 = 100, 2007 m. ^p	100,0	103,8	146,7	128,4	119,4	38,1	81,5	124,7	71,7	98,6	104,7	101,9	118,4	92,0	58,2
Darbo našumas vienam dirbančiajam, ES-27 = 100, 2007 m. ^p	100,0	103,8	135,6	120,6	131,4	35,6	73,2	107,3	67,6	105,4	102,7	108,2	111,0	84,9	53,7
Užimtumo lygis, (15–64), 2007 m., %	65,4	65,8	69,1	71,4	62,0	61,7	66,1	77,1	69,4	61,4	65,6	58,7	71,3	71,0	68,3
Vyresnio amžiaus dirbančiųjų užimtumo lygis, (55–64), 2007 m., %	44,7	44,9	53,8	38,6	34,4	42,6	46,0	58,6	60,0	42,4	44,6	33,8	57,4	55,9	57,7
Jaunimo išsilavinimas, (20–24), 2007 m., %	78,1	78,0	86,7	84,1	82,6	83,3	91,8	70,8	80,9	82,1	61,1	76,3	78,1	85,8	80,2
Išlaidos mokslo tiriamajai veiklai, palyginti su BVP, 2006 m., %	1,84 ^e	...	1,32	2,45 [*]	1,83 [*]	0,48	1,54	2,43 [*]	1,14 [*]	0,57 [*]	1,20	1,09 ²	1,76 ²	0,42 [*]	0,69
Santykiniai kainų lygiai, ES-27 = 100, 2006 m.	100,0	101,1	124,9	101,2	106,2	44,8	61,5	139,2	66,5	89,1	93,3	104,1	110,8	90,1	60,6
Verslo investicijos 2007 m., %	18,2 ⁴	18,2 ⁴	21,1 ^p	19,7	19,7 ^p	25,0	19,3 ^p	21,0	27,5	22,7	27,3	18,7	16,3	17,3 ⁴	26,9
Skurdo rizikos lygis po socialinių išmokų 2006 m., %	...	16 ^e	18	13	15	14	10	12	18	21	20	20	19	16	23
Ilgalaikio nedarbo lygis 2007 m., %	3,0	3,0	1,4	1,2	3,8	4,0	2,8	0,6	2,3	4,1	1,7	2,9	1,3	0,7	1,6
Šiltnamio efektą sukeliančios dujos 2005 m.	92,1	...	125,4	118,1	97,9	52,8	74,2	92,2	48,0	125,4	152,3	112,1	84,3	163,7	42,0
Energijos intensyvumas 2005 m.	208,05	204,89 ³	143,92	149,32	205,70	1582,41	823,38	114,12	966,92	236,54	219,23	190,67	202,63	246,92	644,81
Krovinių apyvartos santykis su BVP, 2006 m.	106,7 ^e	106,2 ^e	134,5	115,8	80,9 [*]	137,1	88,5	74,6	132,9	167,1	150,9	110,2 ^e	81,6 ^e	73,8	110,2

¹ Eurostato duomenų bazė (2008 m. gegužės 20 d.).
Eurostat's database (20 May, 2008).

² 2005.

³ 2004.

⁴ 2006.

Lenkija Poland	Lietuva Lithuania	Liuksemburgas Luxembourg	Malta Malta	Nyderlandai Netherlands	Portugalija Portugal	Prancūzija France	Rumunija Romania	Slovakija Slovakia	Slovėnija Slovenia	Suomija Finland	Švedija Sweden	Vengrija Hungary	Vokietija Germany	
54,6	60,1	283,6	77,5	131,9	74,0	111,3	40,4	68,7	90,6	118,9	124,1	64,4	114,6	<i>GDP per capita in PPS EU-27 = 100, 2007^p</i>
61,6	60,3	184,6	90,3	113,4	68,8	124,1	40,6	76,7	85,9	113,6	113,1	74,8	106,8	<i>Labour produc- tivity per person employed EU-27 = 100, 2007^p</i>
57,0	64,9	63,6	55,7	76,0	67,8	64,6	58,8	60,7	67,8	70,3	74,2	57,3	69,4	<i>Total employment rate (15–64), 2007, %</i>
29,7	53,4	32,9	28,3	50,9	50,9	38,3	41,4	35,6	33,5	55,0	70,0	33,1	51,5	<i>Total employment rate of older workers (55–64), 2007, %</i>
91,6	89,0	70,9	54,7	76,2	53,4	82,4	77,4	91,3	91,5	86,5*	87,2	84,0	72,5	<i>Youth education attainment level – total (20–24), 2007, %</i>
0,56	0,80	1,47*	0,54*	1,72*	0,81 ²	2,12*	0,45	0,49	1,59*	3,45	3,73	1,00	2,51*	<i>Gross domestic expenditure on R&D, as a per- centage of GDP, 2006, %</i>
62,1	56,6	103,2	73,4	103,9	85,7	107,3	57,0	58,3	75,3	121,7	117,5	60,0	103,3	<i>Comparative price levels, EU-27 = 100, 2006</i>
18,2	21,3	16,3	15,2 ⁴	16,5	19,3	18,2	22,8 ⁴	23,8	22,6 ⁴	17,8	15,8	17,3	16,6 ⁴	<i>Business invest- ment, 2007, %</i>
19	20	14	14	10	18*	13	19	12	12	13	12	16	13	<i>At-risk-of-poverty rate after social transfers, total, 2006, %</i>
4,9	1,4	1,3	2,6	1,3	3,8	3,3	3,2	8,3	2,2	1,6	0,8	3,4	4,7	<i>Total long-term unemployment rate, 2007, %</i>
68,0	46,9	100,4	154,8	98,9	140,4	98,1	54,4	66,4	100,4	97,4	92,6	65,5	81,3	<i>Total greenhouse gas emissions, 2005</i>
584,70	949,13	189,85	269,90	195,55	241,43	185,47	1164,89	868,59	320,48	241,46	204,34	543,58	157,02	<i>Energy intensity of the economy, 2005</i>
94,2	127,0^e	87,9 ^e	...	92,9 ^e	177,1 ^e	88,3	129,3	48,3	112,8	80,4 ^e	88,4 ^e	115,1	115,1	<i>Volume of freight transport relative to GDP, 2006</i>